

РЕПУБЛИЧКИ ПЕДАГОШКИ ЗАВОД

**Савјетовање за директоре предшколских
установа, основних и средњих школа,
АВГУСТ 2015.године**

ДНЕВНИ РЕД:

- 1. Обраћање директора РПЗ-а**
- 2. Обраћање представника ЗУНС-а**
- 3. Обраћање просвјетног инспектора**
- 4. ТЕМА: Вредновање образовног процеса
у функцији квалитетног рада у школи –
др Предраг Дамјановић, директор РПЗ-а**
- 5. Питања директора**

ВРЕДНОВАЊЕ
ОБРАЗОВНОГ ПРОЦЕСА У
ФУНКЦИЈИ
КВАЛИТЕТНОГ РАДА У
ШКОЛИ

Август, 2015.

презентатор:
др Предраг Дамјановић

Шта се подразумева под вредновањем у образовању?

Под вредновањем у најширем смислу се подразумева процес праћења, мјерења и оцијењивања свих елемената образовног система који су нам у датом часу из неког разлога приоритетни

- Анализа**
- Истраживање**
- Проучавање**
- Критичко сагледавање**
- Преиспитивање**

Шта може и треба да се вреднује у образовању?

Све компоненте образовног процеса могу бити предмет вредновања

- **Програм образовног рада**
- **Рад учесника (наставника и ученика)**
- **Услови у којима се реализује процес**
- **Сам процес**
- **Исходи (ефекти, постигнућа, резултати)**
- **Институција...**

**Шта чини методолошку
основу вредновања?**

**Комбинација
квалитативно-
квантитативних
техника и
истраживачких
поступака**

Шта је функција вредновања?

- **Сагледавање, разумијевање и мијењање образовне праксе**
- **Унапређивање процеса**

Функција вредновања је прагматична.

Вредновање се јавља као основ интервенције, акције

Ко може да вреднује образовани процес?

- **Учесници процеса (самовредновање)**
- **Спољашње вредновање**

Вањско и унутрашње вредновање

Унутрашње вредновање у образовању

Укључује све облике (случајеве) испитивања и преиспитивања вриједности (квалитативне и квантитативне), који имају информативну и регулативну вриједност за саме актере образовног процеса, и који су у функцији увида и самоувида у сопствени рад, знање, ставове и вриједности.

Самовредновање

Критичко

преиспитивање

сопственог рада

како би се он

мијењао.

Кораци у припреми самовредновања(1)

- **Формирање тима за самовредновање**
- **Одлучити која питања треба самовредновати**
- **Идентификовати фокус вредновања – цијела школа/учионица/појединац**
- **Утврдити критерије успјеха, доказа и алате за самовредновање**
- **Прилагодити те алате да се осигура остварење фокусираног циља**

Кораци у припреми самовредновања(2)

- **Утврдити план рада**
- **Дати упутства доносиоцима
информација**
- **Дати времена за
сакупљање информација**
- **Разврставање, анализа и
интерпретација
прикупљених информација**

Кораџи у припреми самовредновања(3)

- **Развити методе за разврставање/сређивање и анализирање информација**
- **Дати довољно времена за сваки задатак појединачно**
- **Дати времена за сакупљање материјала**

Кораци у припреми самовредновања(4)

- **Презентовати нађено стање**
- **Користити заглавља/поднасловe за финални извјештај**
- **Анализа прикупљених информација,**
- **Закључци и препоруке**

Кораци у припреми самовредновања(5)

- **Осврт на извјештај**
- **Презентовати извјештај
цјелокупном особљу на
разматрање**
- **Дати времена да се
идентификују кораци који
слиједе из препорука,**
- **Узети у обзир мишљења
особља и осталих корисника.**

Кораци у припреми самовредновања(6)

- **Осигурати цјеловито праћење**
- **Успјешна питања су сад консолидивана и интегрисана у живот школе**
- **Питања која су у фази прогреса имају наставак у слиједећем планском циклусу**
- **Неуспјешна питања се ревидирају и замјењују са новим акционом планом да би се усмјерило на усаглашене приоритете.**

Кораци у спровођењу самовредновања

- **Чување, заштита и
располагање подацима
(доказима)**
- **Обрада и анализа
добијених података**
- **Писање извештаја**
- **Акциони план**

Акциони план(1)

Акциони план може бити део Школског развојног плана или самосталан документ. При састављању акционог плана одређују се развојни циљеви и приоритети и постављају остварљиве мере. Број приоритета не би требао да буде велики (3-5). При њиховом одређивању полази се увек од потреба школе, али се имају у виду и потребе локалне средине као и национални приоритети.

Акциони план(2)

Акциони план треба да садржи:

- **предвиђене активности утврђене на основу постављених приоритета,**
- **циљеве,**
- **носиоце активности,**
- **временску динамику**
- **начин праћења реализације**
- **У изради Акционог плана учествују сви носиоци активности.**

Вањско

вредновање

Преиспитивање рада образовне установе или институције од стране независне, стручне и компетентне установе с циљем да се рад у установи или институцији која је предмет вредновања побољша.

зашто је потребно вршити вредновање и самовредновање?

- **Вредновање и самовредновање образовног процеса морамо почети проводити како не би заостајали у процјени и побољшању квалитета,**
- **Вредновање и самовредновање није пријетња никоме, него изазов за унапређење властите праксе,**
- **Принципи и методологија вредновања морају бити објашњени и даваоцима и корисницима образовних услуга,**

зашто је потребно вршити вредновање и самовредновање?

- **За вредновање и самовредновање се треба озбиљно припремати, како онај ко га проводи, тако и онај код кога се оно проводи,**
- **вредновање, а самовредновање поготово, морају бити повезане са школским развојним планирањем.**
- **вредновање и самовредновање морају бити у функцији квалитетног рада у школи и пут до квалитетне школе**

Унапређење квалитетног рада у школи

- **Квалитетну школу можемо дефинисати као организацију у којој нема присиле, у којој учитељи, ученици и родитељи сарађују на постизању образовних и васпитних циљева.**
- **Односи у квалитетној школи заснива се на повјерењу и уважавању.**
- **Квалитетна школа је динамична и иновативна установа која има развојни план проистекао из властитих потреба, с обогаћеним васпитним садржајима, интензивним дијалогом с родитељима, проширеном основном функцијом, уз реализацију идеје сталног образовања.**
- **Ако желимо да наша школа постане квалитетна, неопходне су промјене.**

Критеријуми за процјену побољшања рада школе (1)

- Јасно дефинисани циљеви које треба остварити у унапријед одређеном временском раздобљу.**
- Реална стратегија остварења циљева.**
- Припреме уз велико залагање вођства школе и наставника.**
- Јасни потенцијали за побољшање квалитета.**
- Заснованост на анализи и идентификацији најважнијих потреба за учење и подучавање.**
- Релевантност за школу у погледу нових методологија и педагошке праксе.**

Критеријуми за процјену побољшања рада школе (2)

- Постојање степена друштвене важности за заједницу којој школа припада.**
- Број ученика који је обухваћен у анализи.**
- Консултације са представницима заједнице.**
- Полна и друштвена једнакост.**
- Величина буџета**

Индикатори квалитета школе

- **Наставни план и програм (НПП)**
- **Постигнућа (мјере се вањским вредновањем, независним оцјењивањем)**
- **Учење и поучавање**
- **Подршка ученицима**
- **Школски етос**
- **Ресурси**
- **Менаџмент, руковођење и осигурање квалитета**

Квалитет наставе

- **Брига о квалитету наставе треба бити приоритет сваке институције која се бави образовањем.**
- **Квалитет долази изнутра, он се не може наметнути само вањском вредновањем.**

ИНДИКАТОРИ КВАЛИТЕТНЕ НАСТАВЕ

- Стручност наставника
(компетенција)**
- Познавање и примјена
методичко-дидактичких
принципа у настави**
- Мотивација за наставу и
однос према ученицима**

Карактеристике

квалитетне наставе (1)

Како бисмо могли вредновати квалитет наставе морамо одговорити на три питања:

1. Који је циљ наставе ?

2. Који су индикатори квалитетне наставе ?

3. Који су критеријуми за вредновање ?

Карактеристике

квалитетене наставе (2)

- **ЈАСНО СТРУКТУРИСАЊЕ НАСТАВЕ**
(процеса, циљева и садржаја, улога, демократских односа и слобода.)

- **ВИСОК УДИО СТВАРНОГ ВРЕМЕНА УЧЕЊА**

(због добре организације времена, тачности, подјеле организацијских послова, динамике тока активности)

- **ПОДСТИЦАЈНА СРЕДИНА/КЛИМА ЗА УЧЕЊЕ**

(због међусобног поштовања, придржавања правила, преузимања одговорности, праведности и бриге)

Карактеристике квалитетене наставе (3)

- **ПРИМЈЕРЕНОСТ САДРЖАЈА**

(због разумљивости, постављених задатака, поузданости тематског хода, јасноће и обавезности очекиваних резултата)

- **КОМУНИКАТИВНОСТ**

(због учешћа у планирању, културе дијалога, расправа о смислу учења и повратних информација ученика)

- **РАЗНОВРСНОСТ МЕТОДА**

(богатство техника мотивације, разноврсност образаца дјеловања, варијабилност облика наставе и уравнотеженост методичких поступака)

Карактеристике квалитетене наставе (4)

- **ИНДИВИДУАЛНО ПОДСТИЦАЊЕ**

(због слобода, стрпљивости и времена, унутрашње диференцијације и интеграције, анализе индивидуалних постигнућа у учењу и усклађених планова потстицања, посебног потстицања ученика са посебним потребама)

- **ИНТЕЛИГЕНТНО ВЈЕЖБАЊЕ**

(због освјешћивања стратегија учења, примјерених задатака за вјежбу, циљане помоћи, потицајних оквирних услова за остваривање очекиваних исхода учења)

Карактеристике квалитетене наставе (5)

- **ЈАСНОЋА ОЧЕКИВАНИХ ПОСТИГНУЋА / ИСХОДА УЧЕЊА/(због наставе засноване на смјерницама и образовним стандардима из НПП-а и прилагођене способностима ученика, те због ефектних повратних информација о напретку у учењу)**
- **ПРИПРЕМЉЕНА СРЕДИНА/УСЛОВИ ЗА НАСТАВУ И УЧЕЊЕ (због реда, функционалне опреме, и употребљивих наставних средстава и помагала за учење)**

ШТА БИ ДИРЕКТОР ШКОЛЕ ТРЕБАО ПРАТИТИ У НАСТАВИ?

- 1. Планирање и припремање наставе**
- 2. Ефектност организације и дисциплину одјељења**
- 3. Стил наставника**
- 4. Однос наставника с ученицима**
- 5. Ниво и квалитет ученичког знања**
- 6. Трајање усвојеног знања**

ХВАЛА НА ПАЖЊИ!